

TEMPERATŪRAS IETEKMES STRUKTŪRA UZ PARASTĀS PRIEDES *Pinus sylvestris* L. PIEAUGUMU

Mg.silv. Solveiga Luguza, LLU Meža fakultātes Mežkopības katedra

Dr.habil.biol. Imants Liepa, LLU Meža fakultātes Mežkopības katedra

Pētījuma pamatā ir hipotēze, ka dažādu vides faktoru, t.sk. arī temperatūras iedarbība uz koku pieaugumu laikā mainās, tā var būt atšķirīga gan pēc iedarbības intensitātes - lielāka vai mazāk, gan pēc iedarbības veida - pozitīva vai negatīva. To nosaka fakts, ka bioloģiskas sistēmas prasība pēc ekoloģiskajiem faktoriem ir laikā mainīga. Ikvienu ekoloģiskā faktora ietekme uz dzīvajiem organismiem lielā mērā ir atkarīga no citu vides faktoru iedarbības, kuri savukārt var būt ietekmējami vai neietekmējami. Ja ir iespējams, jācenšas panākt, lai pozitīvās ietekmes laikā, vēlamais faktors tiktu palielināts, bet negatīvās ietekmes laikā - tā iedarbība samazinātos. Lai aprakstītu temperatūras ietekmes struktūru (identificētu dekādes maksimālās temperatūras ietekmes aktīvos periodus - posmus, kas pārsniedz ietekmes nebūtiskuma zonas) un meklētu izmaiņas un novirzes laikā, pārskata periodi no 1960. – 1985. gadam un no 1986. – 2009. gadam sadalīti dekādēs. Pētījuma realizēšanai izmantoti parastās priedes gadskārtu platuma uzmērījumu dati no urbumiem Tērvetes dabas parkā un meteoroloģisko novērojumu dati no Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā uzkrātās informācijas, kas ievākta Jelgavas meteostacijā. Zonas, kurās faktora ietekme uz interesējošo parādību ir statistiski būtiska, norāda Pīrsona korelācijas koeficienta r vērtības, kuras lielākas par kritisko $r_{\alpha,n}$ ($\alpha=0,05$ un $\alpha=0,01$).